

ADVANCED
General Certificate of Education
2013

Rialtas agus Polaitíocht
Aonad Measúnaithe A2 1
An Pholaitíocht Chomparáideach
[AQ211]

DÉ HAOINE 17 BEALTAINÉ, MAIDIN

AM

2 uair 15 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra ar an Leabhrán Freagraí atá ar fáil.
Freagair **Rogha B**: An Ríocht Aontaithe agus Poblacht na hÉireann.

As na ceisteanna sa rogha agat, déan staidéar ar an fhoinsé atá ar fáil agus freagair na ceisteanna **1** go **4** agus ceachtar acu **5(a)** nó **5(b)**.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 100 an marc iomlán don pháipéar seo.

Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gceisteanna **1**, **3**, **4** agus **5**.

Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

COMHAIRLE D'IARRTHÓIRÍ

Moltar duit an t-am scrúdaithe a roinnt de réir líon na marcanna atá ag dul do gach ceist. Ba chóir duit tuairim is **40 nóiméad** a chaitheamh ag freagairt ceist **1** i Roinn A den rogha agat. Moltar duit staidéar a dhéanamh ar an fhoinsé sula ndéanfaidh tú iarracht an cheist seo a fhreagairt agus tagairt a dhéanamh don fhoinsé i do fhreagra.

Rogha B: An Ríocht Aontaithe agus Poblacht na hÉireann

Roinn A: Bunreacht na hÉireann

Déan staidéar ar an fhoinsé thíos agus freagair an cheist a leanann.

Foinsé

Caithfidh Éire athruithe ollmóra a chur i bhfeidhm. Ní fiú Éire a tharrtháil mura mbeidh de thoradh air ach na scothaicmí agus na córais a chruthaigh an tubaiste a choinneáil i gcumhacht. Caithfidh Éire córas a thugann fórchumhacht don phobal a chur in áit an chórais reatha. Chuir cumhacht na hEaglaise Caitlicí agus an chaimiléireacht a rinne modh saothraithe faoi choinne leas príobháideach den stát constaic sa bhealach ar fhorbairt poblacht cheart in Éirinn. Tig le muintir na hÉireann an córas polaitiúil a athmhúnlú agus cineál nua polaitíochta a chruthú. Tig leo parlaimint a chruthú a chuirfidh iallach ar an rialtas a chuid gníomhartha a mhíniú.

Arna chur in oiriúint ó: Fintan O'Toole, The Observer. 14 Samhain 2010.

- 1 Agus tagairt á déanamh agat don Fhoinsé agus d'ábhar cuí eile a ndearna tú staidéar air, pléigh cé acu tá nó nach bhfuil bunreacht nua de dhíth ar Éirinn anois. [30]

Roinn B: Rialtas sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann

Freagair gach ceann de na ceithre cheist.

- 2 Míniú an chiall atá leis an téarma “reifreann”? Bain úsáid as sampla ábhartha le tacú le do fhreagra. [5]
- 3 Míniú an dóigh a dtugann TDanna (Teachtaí Dála) an chúlbinse ar an rialtas a chuid gníomhartha a mhíniú. [10]
- 4 Cuir i gcomparáid agus i gcodarsnacht lena chéile cé chomh tábhachtach agus atá dílseacht don pháirtí maidir le Feisirí Parlaiminte (sa Bhreatain) agus le Teachtaí Dála. [25]
- 5 Ceachtar acu
- (a) “Tá cosúlachtaí idir na srianta atá ar an Phríomh-Aire agus ar an Taoiseach maidir lena gcomh-aireachtaí a roghnú.” Déan an dearcadh seo a mheas. [30]
- Nó
- (b) “Is mó smacht an fheidhmeannais ar an reachtas san Ríocht Aontaithe ná i bPoblacht na hÉireann.” Déan an dearcadh seo a mheas. [30]

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.